

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

138

pl

DIABETES

Nummer **6** 1975

MC
monocomponent insulin

Ett komplett
insulinprogram i
MC-kvalitet

MC-Actrapid[®]
– snabbinsulin

MC-Semilente[®]
– intermediärt verkande insulin

MC-Monotard[®]
– mediumverkande insulin

NOVO INDUSTRI AB

Box 69, 201 20 Malmö 1
tel: 040-18 11 40

Ansvarig utgivare:
f. Riksdagsledamoten
Nancy Eriksson

Redaktionskommitté:
f. Riksdagsledamoten
Nancy Eriksson
Docent Jan Östman
Kanslichef
Ingmar Nygren-Bonnier

Redaktör:
Ingmar Nygren-Bonnier

*Redaktion, expedition och
annonskontor:*
Box 6609
113 84 Stockholm
Tel. 08/34 09 10
Postgiro 90 09 01 - 0

Prenumerationspris:
20: — kr pr år

Tryck:
Lindgrens Tryckeri, Katrineholm

Utges även som talband

Svenska Diabetesförbundet:
Box 6609
113 84 Stockholm
Tel. 08/34 09 10
Postgiro 90 09 01 - 0

Ordförande:
f. Riksdagsledamoten
Fru Nancy Eriksson
Roslagsgatan 11, 113 55 Stockholm
Telefon 08/15 83 45

Kassaförvaltare:
Bankdirektör Lennart Dahlström
Roslinvägen 35, 161 55 Bromma
Telefon 08/87 06 28

Eftertryck tillåtes om källan anges

2 bilagor medföljer

DIABETES

Nummer 6, december 1976, årgång 25
Organ för Svenska Diabetesförbundet

Innehåll:

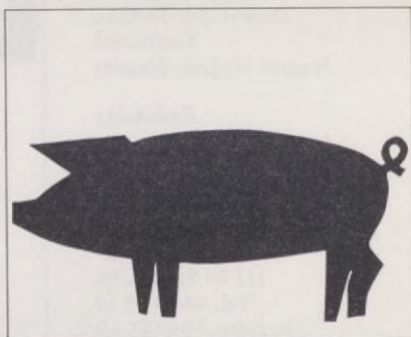
Den stora familjen, av <i>Nancy Eriksson</i>	3
Vitrektomi — en operation vid grumlingar i ögats glaskropp, av <i>Staffan Stenkula</i>	5
Sjösportläger för diabetesungdom	8
Utlandsresor för ungdom	13
Dags för SI-enheter, av <i>Bengt Estborn</i>	14
Från läsekretsen	16
Nytt Rikslotteri	19
Barnkolonier och ungdomsläger 1976	20
Halv miljon till diabetesforskning	21
Dietistutbildningen	23
Diabetiker på Dal, av <i>Ulf Nilsson</i>	24
Vintersport Bocksjö — Nor-danede	25
Föreningsnytt	27

Nya Leo insulinpreparat R.I.

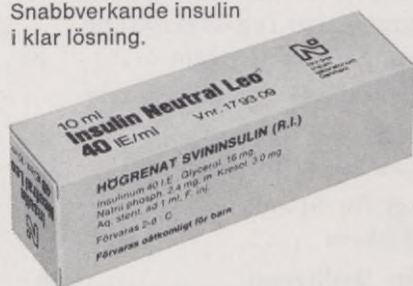
Högrenat svininsulin

R.I. (Rare Immunogenum) anger, att dessa nya preparat endast sällan medför en immunogen reaktion som leder till bildande av antikroppar.

Leo-insulinpreparaten har alltsedan år 1968 innehållit enbart svininsulin och man har därför kunnat rena dem till R.I.-kvalitet utan att deras välkända duration har förändrats.

Insulin Neutral Leo
Snabbverkande insulin
i klar lösning.

Insulin Retard NPH Leo
Med retarderad verkan.
Mikrokristallinsk
suspension.

Preparaten kan blandas i injektionssprutan i de proportioner som önskas utan att de olika enskilda preparaten mister sina karakteristiska egenskaper - och kan sålunda anpassas till patienternas individuella behov.

Nordisk Insulinlaboratorium

Ombud:
AB Leo, Hälsovägen, 252 42 Helsingborg
Tel. 042 - 12 06 00

Den stora familjen

Familjen är diabetikerna. Den blir allt större, inte längre så anonym men inte heller så särställd som tidigare. Familjen sitter på många av de högsta posterna i vårt samhälle. I politiken — Branting var diabetiker — inom journalistiken, många av de mest populära hör till oss, bland finanstopparna och bland scenens folk. Det intressanta är, att denna livslånga sjukdom inte verkar avtrubbande på intellektet. Många menar rent av, att diabetikerna är särskilt skärpta. Lika litet som intellektet är känslolivet satt ur spel. Just nu har det kommit ut en kärleksroman om en diabetiker. Det kanske tar hus i h-e på sina håll, men läs boken och diskutera! — *Boken: Vid 20 blev hon söt.*

Jag rör mej inom familjen överallt i landet, diabetiker, deras lä-

kare, deras sjuksköterskor och familjer. Några av hjärtrummen i familjevåningen är *Bocksjö* med Holger och Asta, *Nordanede* med Stina Frisk och de nya flickorna Eivor och Birgit. På *Norrbackagatan 8 i Stockholm* sitter i centrum Margit, Monica, Anita, Birger och Ingmar, och i ett annat centrum finns Bo Andersson med hela *läkarrådet*. Alla tillönskar vi god jul.

Nyligen var jag på Diabetesgården, Nordanede. Vi har fått 10 nya rum med 4 toaletter av Lions Club. Där saknades speglar. Varför? Bums jubilerade Kristinehamnsföreningen med en tusenlapp till bl a speglar. Med fler rum större hus håll. Det går inte längre att få plats för att kyla stora mängder mjölk nere i lärarens källare

Forts. på sidan 31

SOCKERFRI HOSTMEDICIN

Resyl S är en hostmedicin för alla som vill eller bör undvika socker. Den verk-
samma substansen tas upp av blodet och går ut i lungorna. Resyl S löser det
sega slemmet i luftvägarna, underlättar upphostning och lindrar.

Resyl S är "vänligt" mot kroppen och därför lämpligt att ge förkylda barn, gärna
blandat med någon dryck. Förvaras i rumstemperatur och är hållbart länge.

Varje fickförpackning med Resyl S
motsvarar en normaldos för vuxna.
Praktiskt att ha i fickan, handväskan
eller bilens handskfack i
förkylningstider!

Resyl används mycket
på våra sjukhus.

Verksamt ämne:
Guafenesin.

C I B A

Vitrektomi – en operation vid grumlingar i ögats glaskropp

Dr Staffan Stenkula, biträdande överläkare,
Regionsjukhuset, Örebro

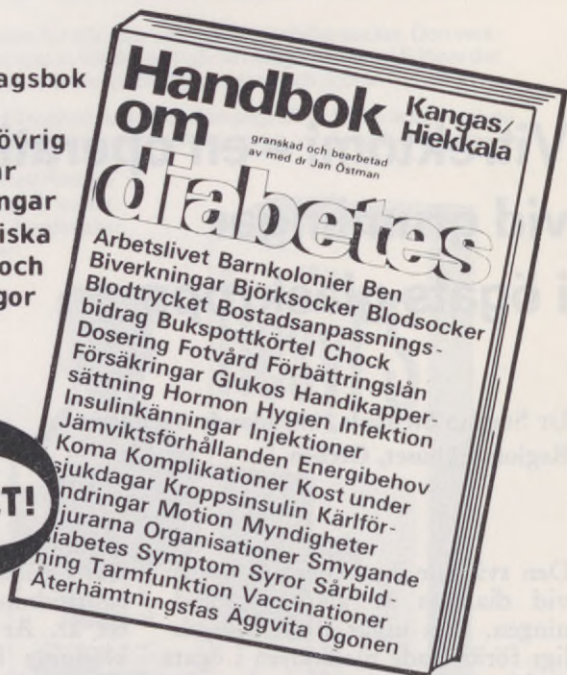
Den svåraste ögonkomplikationen vid diabetes är glaskroppsblödningen. Den utgår ifrån de sjukligt förändrade blodkärlen i ögats näthinna, och trots att det ofta kan vara fråga om ganska små blodmängder blir synnedsättningen allvarlig genom att ljuset hindras passera genom ögat och ej når näthinnan. Symtomen kan bestå i en eller flera mörka fläckar i synfältet. Är det fråga om en stor blödning blir det nästan helt mörkt för ögat. Blodanhopningen i ögat kan lösas upp och synen återkomma, men det kan ta lång

tid. I enstaka fall händer det att en blödning klarnar efter mer än ett år. Är det fråga om en stor blödning händer det tyvärr att ögat förblir blint. Det förekommer också att patienter får upprepade blödningar, som kommer med korta mellanrum så att synen aldrig hinner helt klarna. Förutom hos diabetiker förekommer glaskroppsblödningar även hos patienter med inflammationer eller blodpropp i näthinnans kärl och dessutom i samband med skador.

I de svåraste fallen, där en upplärning ej spontant inträder, har

Uppslagsboken för diabetiker!

En omfattande uppslagsbok för diabetiker. Även anhöriga, läkare och övrig sjukvårdspersonal har stor nytta av de lösningar och förslag till praktiska behandlingsmetoder och råd i olika specialfrågor som denna bok ger.

Hur reagerar man om man själv eller någon anhörig insjuknar och vilka psykiska problem ställs man inför? Boken tar upp praktiskt taget allt som hör livsföringen till, sett från diabetikerns synpunkt: sexuallivet, olika sjukdomar, operationer, bilkörning, hälsovård, psykiska förändringar, sociala frågor mm. Barndiabetes behandlas i ett särskilt, fylligt avsnitt. Författare är med. lic. Tero Kangas, själv diabetiker, och ordförande i Finlands diabetesförbund samt med. kir.

dr Hilka Hiekkala, specialist på barnsjukdomar. Granskning och bearbetning för svenska förhållanden är gjord av med. dr. Jan Östman och dietisten Ulla Sahlén.

Ca-pris 34 kronor med moms. Köp den i bokhandeln eller direkt från ICA Bokförlag, 721 85 Västerås, 021/11 04 40.

man under senare år försökt genom olika operationsmetoder att avlägsna blodet ur ögats glaskropp. Operationen kallas vitrektomi och utvecklades först i USA i slutet av 1960-talet. Metoden innebär att man för in ett smalt instrument med ca 1,5 mm diameter i ögat. I spetsen av instrumentet finns en liten öppning och en motordriven kniv, som gör det möjligt att finfördela blodrester och bindvävshinnor inne i ögat. Det sönderdelade materialet förs ut genom instrumentet med hjälp av en sug. Samtidigt förs en klar vätska, som ersätter det utsugna materialet, in i ögat. Ingreppet tar lång tid, upp till flera timmar, och kräver som regel narkos. Operationen fordrar stor precision och långvarig träning. Vad som kan vara särskilt svårt är att under hela ingreppet följa den rörliga knivens arbete i ögat. För detta krävs särskilda kontaktlinser på ögat, operationsmikroskop och speciellt utformad belysning av operationsområdet. De tekniska problemen kan alltså vara mycket stora.

Det krävs en noggrann bedömning av patientens öga före operationen för att man skall veta om en glaskroppoperation lönar sig. Förutsättningen för att man skall få synförbättring är nämligen att näthinnan ej har alltför svåra förändringar. Detta utgör ett problem framför allt vid operation av diabetiker, som ju i dessa fall alltid har en retinopati. De skymmande grumlingarna i glaskroppen gör det nämligen mycket svårt att före operationen avgöra hur svårt skadad näthinnan är av de sjukliga

förändringarna. Här krävs en utvecklade och kanske ännu bättre undersökningsteknik.

Operationsmetoden är ännu ny, men man har från utlandet redan rapporterat goda resultat i många fall. Intresset för operationerna är mycket stort, och flera olika typer av det tidigare beskrivna instrumentet har framkommit. Operationen är inte ofarlig. Komplikationer såsom skador på näthinnan och nya blödningar har rapporterats. Tyvärr är risken för nya blödningar speciellt stor hos diabetiker. Det är dock troligt att operationen kan genomföras med mindre risk och bättre resultat när man vunnit större erfarenhet, och när tekniken ytterligare förfinats.

Liksom vid andra former av behandling för diabetesretinopati med dess komplikationer har man hittills ännu endast resurser för åtgärder mot sjukdomsutvecklingarna medan den bakomliggande sjukdomsmekanismen ännu är oåtkomlig. Man kan alltså säga att vad man åstadkommer endast är en hjälp för stunden. Trots en lyckad behandling med gott resultat kan ju nya blödningar uppkomma med ny synnedsättning som följd. Förloppet vid de diabetiska ögonkomplikationerna är emellertid så växlande, och man kan hoppas att i inte så få fall sjukdomsutvecklingen avstannar, och patienten får en viss bibehållen kvarstående synförmåga. Ingrepp som vitrektomi bör alltså vara motiverade i fall, där sjukdomen tagit en katastrofal vändning, men där man fortfarande kan hoppas på ett lugnare sjukdomsförlopp i fortsättningen och endast måttlig synnedsättning.

Sjösportläger för diabetes- ungdom på Fejan 1976

Diabetesförbundet och Sveriges Flottas Ungdomsförbund planerar att till nästa sommar starta upp ett nytt läger för diabetesungdom med tyngdpunkt på sjösportsaktiviteter. Då kursen kommer att pågå samtidigt med ungdomsförbundets vanliga kurser, finns det alltså möjlighet även för syskon

eller kompisar som ej har diabetes att delta.

Ön Fejan har under en lång följd av år fungerat som bas för utbildning av ungdomar i segling, navigation och sjömanskap. Förutom Sveriges Flottas Ungdomsförbund bedriver Sjövärnsskåren och Söderleds Sjöscoutkår utbild-

ning på den vackra Roslagsön belägen strax utanför Kapellskär i Stockholms norra skärgård.

Men öns historia sträcker sig längre tillbaka än de 30 år man haft läger därute. Sin »storhetsperiod» upplevde Fejan vid sekelskiftet. En koleraepidemi utbröt i nuvarande Leningrad och svenska staten beslöt att inrätta en karantänstation på ön. 1896 stod det första sjukhuset klart och kom sedan att döpas till Wasa efter det första fartyg som med kolerasmitta ombord anlöpte Fejan. Huset finns kvar än i dag och används som förläggning för elever och värnpliktiga (dess bättre finns det inga kolera bakterier längre). Värnpliktiga ja, lägret drivs av flottan som ställer upp med service i form av transporter, matlagning och dylikt till de organisationer som bedriver utbildning på Fejan.

Redan 1908 var det dags att bygga ett nytt sjukhus på Fejan, ett som mer motsvarade ställda krav på hygienisk standard. Denna byggnad, som kallas von Döbeln efter ett annat fartyg, har centralvärme och rinnande varmt och kallt vatten. Det är här som deltagarna i sjösportlägret skall förläggas. I samma hus finns dessutom både lägrets sjukmottagning och matsal.

Programmet kommer att förutom segling, rodd, navigation och sjömanskap även innehålla ett rikt mått av motion och givetvis också den undervisning i diabetes som äger rum tex på Bocksjölägret. Självklart kommer denna undervisning att ledas av kompetent personal.

Allt detta tillsammans med den

Det kan vara rätt jobbigt att segla, men alla är överens om, att det är mer än värt mödan för att få känna tjusningen i att behärska båten.

miljö vi har längst ute i havsbandet gör att vi tror att det här nya lägret kommer att skapa möjligheter till en kul och givande lägervistelse tillsammans med både diabetiker och andra.

Tid: 26 juli—13 augusti 1976.

Ålder: 13—14 år (om plats finns kan också 12- och 15-åringar tas emot).

Kostnad: Ansvarsförbindelse från hemortskommunen fordras. En del kommuner tar ut en föräldraavgift. I övrigt utgår stats- och landstingsbidrag.

Lägret står under uppsikt av läkare. Sjuksköterskor förestår den dagliga medicinska övervakningen och instruktörer är anställda för att ta hand om motions- och sjösportaktiviteterna.

Granskad av

Den nya osockrade

Ekströms nya osockrade nyponmust kokar, silar och reder du själv. Då kan du göra soppan precis som du vill ha den. Dessutom kan du söta efter egen smak.

Den osockrade nyponmusten består av grovkrossade skal från mogna nypon. Vi har också satt till

C-vitamin för att den skall bli ännu nyttigare. Nyponmust är en gammal fin äkta naturprodukt, som du också kan laga friskt och nyttigt nypon-te av. Numera gör vi den osockrad – speciellt med tanke på dig som vill eller måste vara försiktig med socker.

Nyponsoppan som ger lön för mödan

EKSTRÖMS

Till Svenska Diabetesförbundet
Box 6609, 113 84 Stockholm

Undertecknad anmäler härmed att

född den

är intresserad av att delta i Sjösportlägret på Fejan
och rekvirerar härmed anmälningsblankett.

Namn:

Adress:

Postnr/postadr:

Tel bost: /, arb: /

Diabetesförbundets brevmärke

Stöd Svenska Diabetesförbundets verksamhet genom att rekquirera förbundets brevmärken.

Brevmärket säljs i block om 100 st märken.

Pris 20 kronor inklusive porto.

Till Svenska Diabetesförbundet
Box 6609, 113 84 Stockholm

Undertecknad rekvirerar härmed
..... block Brevmärken à 20 kronor

Namn:

Adress:

Postnr/Postadr:

1
Håll pipetten lodrätt och tillsätt 2 droppar urin i ett torrt, rent provrör från Ames.

3
Lägg en Clinitest reagent i provröret. Iakttag reaktionen noga tills kokningen upphör och ytterligare 15 sekunder.

2
Skölj pipetten och tillsätt 10 droppar vatten i provröret.

4
Skaka provröret försiktigt och jämför innehållets färg med färgskalan.

**Det är med Clinitest[®]
som med säkerhetsbälten.**

**Det är inte
tillräckligt att bara ha dem.**

Ames Company

MILES Division Miles Laboratories, Ltd.

Agent för Sverige: Meda AB,
Box 138, 401 22 Göteborg 1, Tel.: 031/17 68 40

Utlandsresor för ungdom

Även 1976 återkommer Svenska Diabetesförbundet med de allt populärare utbytesresorna för ungdom. Resorna arrangeras som vanligt i samarbete med Centralnämnden för skolungdomsutbyte.

Vi har under åren med glädje noterat den positiva inställning som både diabetesungdomarna och deras föräldrar visat dessa arrangemang. Målsättningen är att ungdomar med diabetes skall som så många av deras kamrater få tillfälle att studera nya miljöer och samtidigt bättra på sina språkkunskaper.

Enligt brev och påringningar vi haft med såväl ungdomar som för-

äldrar verkar denna typ av semesteraktivitet fylla ett stort behov.

Resorna går som vanligt huvudsakligen till England, men även till Frankrike och Tyskland.

Tre alternativ erbjuds: utbyte, feriestudier eller enbart inackordering. I samtliga fall blir man inackorderad hos familjer som är väl införstådda med diabetesproblematiken.

Du som är intresserad, skicka in nedanstående anmälan snarast. Ju tidigare anmälan kommer dess större är förutsättningarna att hitta en så lämplig värdfamilj som möjligt. Denna anmälan är ej bindande.

Till Svenska Diabetesförbundet
Box 6609, 113 84 Stockholm

Jag är intresserad av att delta i utlandsresorna sommaren 1976

Namn:

Adress:

Postnr/postadr:

Telefon:/..... Född den:

Jag önskar resa till England Frankrike Tyskland
(Sätt X i lämplig ruta)

Nu är det dags för SI inom sjukvården

Laboratorieläkare Bengt Estborn, tidigare överläkare vid Centrallaboratoriet, Västerviks sjukhus, har på landstingsförbundets uppdrag sammanställt informationsmaterial inför övergången till SI inom sjukvården.

SI-enheter är ett begrepp, som vi allt oftare stöter på i det dagliga livet — bilarnas motorstyrka har börjat uttryckas i kilowatt i stället för hästkrafter och i bantnings-tabellerna talar man om, att det där goda wienerbrödet innehåller 750 kilojoule och inte 180 kalorier.

Detta är resultatet av att man äntligen har kunnat komma överens världen över om ett gemensamt system för måttenheter — *Système International d'Unités*, SI. Systemet medför, att man klarar sig med ett mindre antal enheter än tidigare och — viktigast av allt — alla talar samma »mått-språk».

SI-enheter började användas i de svenska skolorna redan 1966 och den svenska industrin har hunnit ganska långt i anpassning till det nya systemet.

Nu har turen kommit till statlig och kommunal verksamhet — man vill försöka hinna med så mycket som möjligt redan i år, för senast under 1976 skall hela Europa vara SI-sinnat.

Socialstyrelsen har i februari 1975 beslutat att övergången till

SI inom sjukvården skall ske successivt men så koncentrerat som möjligt under tiden 1975-10-01—1976-04-01.

Allmänheten kommer kanske inte att märka övergången så mycket till en början; det är framför allt en del laboratoriesvar, som kommer att få annorlunda värden och enheter. Diabetespatienten kommer t ex att få besked av sin doktor att blodsockret var 8,3 millimol per liter i stället för 150 milligramprocent. Så småningom kommer man också att använda ny måttenhet för det vanliga blodtrycket — 130 mm kvicksilver blir då i stället 17 kilopascal. Det är samma tryckenhet som skall användas för att mäta t ex barometertryck eller lufttryck i ett bil-däck.

För sjukvårdspersonalen innebär övergången till SI-enheter en del besvär, innan man vant sig vid de nya beteckningarna och kommer ihåg vilka värden som är »normala» i olika sammanhang. Ett omfattande förberedelsearbete med information, förklarande text på blanketter m m har genomförts från laboratorerna för att göra

övergången så smidig som möjligt.

När vi väl vant oss vid de nya enheterna kommer fördelarna snart att märkas; var någonstans en patient än har undersökts — i

Sverige eller i utlandet — så kommer resultaten att uttryckas på samma sätt — med SI-enheter. Det betyder förenkling och ökad säkerhet för oss alla.

Nedanstående är ett exempel på den typ av information om de nya måttenheterna, vilken kommer att lämnas till diabetespatienterna på läkarmottagningarna.

Information till patienter med diabetes angående nytt sätt att ange laboratorieresvar

I Sverige, och i så gott som hela världen, går vi över till nya måttenheter, som kallas SI-enheter. Denna övergång berör även sjukvården och kommer bli att medföra annorlunda siffervärden i en del laboratorieresvar. Ändringarna kommer att genomföras i de olika landstingen i Sverige vid olika tidpunkter under 1975.

Som diabetespatient har ni kanske varit van att höra ert *blodsockervärde* angivas som t ex 150

mg⁰/₀ (milligramprocent) — med det nya uttryckssättet blir det 8,3 mmol/l (*millimol per liter*). På motsvarande sätt ändras också värdet för *urinsockerutsöndringen* från t ex 10 g/dygn (gram per dygn) till 55 mmol/d (millimol per dygn).

Med hjälp av nedanstående skolor kan ni lätt jämföra olika värden med det nya och det gamla uttryckssättet.

<u>BLODSOCKER</u> (B-Glukos)		<u>URINSOCKER</u> (tU-Glukos)	
<u>Nytt värde</u>	<u>Gammalt värde</u>	<u>Nytt värde</u>	<u>Gammalt värde</u>
mmol/l	mg%	mmol/d	g/dygn
18	300	450	80
16	280	400	70
14	250	350	60
12	200	300	50
10	150	250	40
8	100	200	30
6	50	150	20
4	25	100	10
2	10	50	5
0	0	0	0

Exempel:
Nytt värde 8,3 mmol/l
Gammalt värde 150 mg%

Från läsekretsen

Angående specialprodukter för diabetiker i Diabetes nr 3/1975

Jag har själv en son på 6 år som är diabetiker sedan 3 år tillbaka och jag vill därför bemöta ovan nämnda artikel.

Denna skrivelse kan ju omöjligt gälla alla diabetiker särskilt då ej barn. Det är i högsta grad väldigt individuellt hos diabetiker hur de reagerar och hur labila de är, särskilt då barn som utvecklas hela tiden.

Det framhålles här ofta att kostnaderna inte behöver bli högre, nej kanske inte av dessa nämnda produkter såsom sill, rödbetor m.m. men detta är ju det minst betydande i den s.k. vardagskost. Det som är glömt här är de verkliga kostnaderna köttet som skall vara fritt från fett och därtill grönsaker i alla former som här påpekas och det skall diabetikern ha 2 ggr om dagen, alltså lagade måltider enligt lista man fått från lasarettet.

Vad kostar inte detta per dag. Ragnhild Arvidsson Lenner vet kanske inte hur dyrt det är med grönsaker och rent kött.

Ni skriver att behovet av specialprodukter vilket ju innefattar långt flera produkter än artikeln har nämnt, förefaller vara utomordentligt litet.

Detta är väl i alla fall fel. Det uppmanas ju ständigt att vi människor äter för mycket sockerrik mat. Här har vi ju alla chanser och inte minst diabetikerna att kunna minska på dessa höga värden av kolhydrater utan att gå miste om en normal levnadsstandard. Om min son åt helt vanlig mat skulle insulinet behöva ökas betydligt, det är svårt nog nu med specialprodukter att hålla någon balans i sockerspeglarna. En viktig del är ju också att eftersom diabetikern alltid måste hålla kaloriantal per dag kan hon eller han äta och dricka mer om det är just sockerfria produkter inblandade i kosten. Det finns mycket psykiska faktorer att taga hänsyn till för att kunna leva som andra.

Jag skulle också gärna vilja veta vad vanliga diabetiker är för något? I så fall finns det nog fler ovanliga.

Till sist vill jag säga: Ni skriver så vackert »förutsättning för ett normalt liv är balansen mellan en väl avvägd kost...» Men så lätt är det inte, det ligger massor med arbete både fysiskt och psykiskt bakom, det kan ingen förstå förrän man själv skött och uppfostrat en diabetiker.

För oss friska är det så lätt att ge goda råd.

Varför skall de vara så duktiga när vi inte är det?»

Laila Clausen

Från läsekretsen

Diabetesgården i Nordanede

Var ligger den? Hur kommer man dit? Vad gör man där hela dagarna? Vad för kläder skall man ta med sig? Orkar min hälsa med att vistas där?

Diabetesgården i Nordanede är inte så känd. Vi diabetiker vet ju om den men knappast någon i t. ex. närliggande stad 6 mil härifrån.

Diabetesgården är en stor väl-signelse för oss diabetiker. Den ligger i en underbar naturtrakt, omkring 325 meter över havet, med ett alldeles underbart klimat med ljuvliga skogspromenader vid en vacker, fiskrik sjö i nästan alpin natur.

Här kan Du träna upp Dina slöa muskler och få bort en liten »Michelin»-ring genom motionen bland sluttningarna. Vi som är här nu i september vi plockar lingon och svamp i massor. Fiskspö glömde jag hemma för jag var inte förberedd på vad som skulle möta mig. Kondition hade jag ingen när jag kom men nu ser jag riktigt fjällfrisk ut!

Mor Stina månar om oss med en verkligt god och omväxlande diabeteskost så vi först trodde vi skulle rulla fram som klot efter sejouren här. Men maten är så väl avvägd att motionen håller oss i form. Man kan helt enkelt inte sitta inne och vegetera framför TV med en stickning. Man måste ut!

Men några praktiska tips skulle vi vilja ge nästa gästflock. Tag med det som roar Er i sporthänseende. Skidor m. m. självklart när det är den säsongen. Du som är beroende av Din dagliga tidning, ställ om prenumerationen så tidningen kommer hit. Det är 6 km att gå till närmaste kiosk och sedan lika långt tillbaka. Inte håller man sig med sådana avlägsna dagliga tidningar som de från Göteborg eller Skåne t. ex. Nej, Sundsvalltidningarna duger bra och så har man ju TV. Snask ha vi ej behov av, men de som röker måste ta med »ciggen» så att det räcker sejouren ut.

Vi äter fem gånger om dagen och för detta betalar vi endast 30 kronor. Ofattbart, men de som subventionerar det skall ha vårt stora och varma tack!

Även om inte kiosk finns i närheten så kan Du behöva ett ärende nere i något av de närliggande samhällena och då behöver Du pengar till taxi. Till Fränsta tur och retur och 25 min väntetid kostar det en hundring. Där finns apotek och bank och post och affärer om det är något Du glömt. Du kan som jag bli så dunderövertjust i vistelsen här att Du ber att få förlänga den.

»Flickorna» här, Stina, Birgit och Eivor, de pysslar generöst om Dig och tänker ut dietmat som Du knappast varit med om tidigare. Vad sägs om vetebullar varje dag till kaffet kl. 15? Det var något jag aldrig drömt om jag skulle få smaka så goda, läckra och saftiga! Birgits fiskbiffar var också en sensation, Eivors matbröd, nej, res dit och smaka själva!

Tag gärna med något till gästrummen för det är klart det är dyra underhållskostnader här.

LIONS CLUB har varit generösa och skänkt ett helt gästrumsannex. Men det saknas t. ex. telefonförbindelse med huvudbyggnaden till vår »hustomte» Håkan om det skulle behövas eller varför inte för att tala om att rikssamtal är på tråden till någon gäst. Kanske en snabbtelefon?

En tvättmaskin, en kylanläggning till, en torkanläggning. Hur torkar man barnens våta kläder och pjäxor vintertid?

Detta är inte något klagmoål, för alla vi som gästar Diabetesgården är fulla av beundran över vad som åstadkommit och allt vi upplever här och framför allt över att vi alla nu i alla fall har blivit betydligt friskare!

Suzanne Berg

Testmaterial till reducerade priser

	MEDI-SWAB, steril bomullssudd i folieförpackning Kr —:09/styck	
	Clinitest-set, kvant. urinsockerkontroll	» 22:—/ »
*	Acetest-reagetter, syrakontroll, 100 st	» 12:—/ »
	Albustix-strips, äggvitekontroll, 60 st	» 9:—/ »
	Clinitix-strips, kval. urinsockerkontroll, 50 st	» 12:—/ »
*	Så långt lagret räcker.	Inkl. moms, porto tillk.

SOS-märken till armband och medaljonger 20: —

Dessutom finns guldpläterade SOS-märken för armband 25: —.

Beställ direkt från

ESKILSTUNA DIABETESFÖRENING

Postbox 97 631 02 ESKILSTUNA Postgiro 46 88 57

Beställningstelefon 016/11 78 30, endast efter kl 18

Kansli: Klostergatan 4, tel 016/11 07 16 - Öppet tisd 18.30—20.00

TIDNINGEN DIABETES

tillönskar sina läsare en

God Jul och ett Gott Nytt År

Nytt RIKSLOTTERI

Premieobligationer för 30.000 kr

Bil — Toyota Corolla

Färg-TV

Stereoanläggningar

Kassettradio

Det är toppen på vinstlistan i årets nya rikslotteri. Dessutom över 7.700 vinster, som alla sänds portofritt till vinnarna.

Lottpriset är fortfarande 2 kronor per lott. Dragningslista medföljer så Ni ser på en gång om Ni vunnit.

Beställ lotter antingen genom Er lokalförening eller direkt hos lotteriet genom att insända nedanstående kupong.

Till

De Sockersjukas Lotteri
Box 6609, 113 84 STOCKHOLM

Undertecknad beställer härmed

..... st lotter à 2 kronor.

..... st lotter à 2 kronor per månad under tiden
november 1975—april 1976.

Namn:

Adress:

Postnr/postadr:

Barnkolonier och ungdomsläger 1976

Bocksjölägret

Som vanligt arrangerar Svenska Diabetesförbundet barnkolonier och ungdomsläger under sommarmånaderna på Bocksjölägret, Karlsborg. Kolonin ligger ett par mil norr om Karlsborg i närheten av Vättern i en naturskön trakt med många utflyktsmål. Lekplan, idrottsplan och badplats finns vid kolonin. Den tar emot barn från hela landet.

Verksamheten står under uppsikt av läkare. Sjuksköterskor med särskild insikt i diabetes förestår den medicinska övervakningen och dessutom finns lek- och idrottsledare anställda som ser till att motionen hålls igång.

Barnkoloni

Öppen: 13 juni—3 juli och 17 juli—7 augusti.

Ålder: 7—14 år (uppdelad i två grupper: 7—11 år och 12—14 år).

Ungdomsläger

Öppen: 17 juli—7 augusti.

Ålder: 15—20 år.

Vad kostar det?

Barnkolonier

Ansvarsförbindelse från hemortskommunen fordras. En del kommuner tar ut en sk föräldraavgift som kan variera mellan 25 och 500 kronor. I övrigt utgår stats- och landstingsbidrag. Resor tillkommer.

Ungdomsläger

För vistelse på ungdomsläger uttas en avgift på 350 kronor. I vissa fall kan bidrag även här erhållas. Resor tillkommer.

För vidare upplysningar i dessa frågor hänvisas till Svenska Diabetesförbundet, Box 6609, 113 84 Stockholm, tel 08/34 09 10, ombudsman Birger Pehrson.

Med hänsyn till det begränsade platsantalet bör intresseanmälan göras omgående, dock senast den 15 januari 1976.

Till Svenska Diabetesförbundet
Box 6609, 113 84 Stockholm

Undertecknad anmäler härmed att

.....
född den
är intresserad av att delta i Barnkoloni/Ungdomsläger
på Bocksjölägret
under tiden 1976
och rekvirerar härmed anmälningsblankett.

Namn:

Adress:

Postnr/postadr:

Tel bost:/....., arb:/.....

Halv miljon till diabetesforskning

Styrelsen för Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond har vid sitt höstsammanträde beslutat att ställa inte mindre än 500.000 kr till förfogande för forskning rörande diabetes för år 1976. Detta innebär en fördubbling av anslaget jämfört med tidigare.

Med tanke på att svensk diabetesforskning ligger långt framme internationellt sett har styrelsen

ansett att man just nu skall göra en större satsning. Man hoppas därmed att snabbare kunna få fram resultat till nytta för de ca 180.000 diabetikerna i landet.

Halva beloppet skall som hittills i huvudsak gå till yngre ograduerade forskare medan en kvarts miljon kronor skall kunna satsas på större projekt under ledning av etablerade forskare.

Sött på ditt sätt.

Utan kolhydrater.
Utan sorbitol.

I kaffe, te och andra drycker

En liten Hermesetas sötare som 4 g socker. Det motsvarar ungefär två sockerbitar.

Finns i förpackningar om 500, 1000 och 8000 st.

I mat och bak – strö!

Tio gånger sötare än socker. Ströa direkt på flingor, filmjolk, fruktsallad...

I mat och bak – dropp!

Nu lättare att dosera ur praktisk droppflaska. Motsvarar 1 kg socker! Utmärkt till bakning, inläggningar, såser...

Hermesetas

Adaco

Dietistutbildningen

Svenska Diabetesförbundet har uppvakttat statsrådet Lena Hjelm-Wallén med anledning av bristen på dietister. Vi återger här den skrivelse som överlämnades vid uppvaktingen.

Till Utbildningsdepartementet

Efter ett flertal hemställanden från Svenska Diabetesförbundet och dess läkarråd kom en dietistutbildning igång år 1969 vid Stockholms stads yrkesskolor. Ytterligare en kurs ägde rum år 1970.

De ekonomiföreståndare och hushållslärare som vid dessa kurser utbildades till dietister har på sina tjänster inom sjukvården visat sig utgöra en mycket viktig länk i sjukvårdsteamet. Situationen för närvarande är att det råder stor efterfrågan på dietister såväl från sjukhus och öppenvårdsmottagningar som från forskningsenheter.

För diabetikernas del är tillgång till dietist ytterst väsentligt. Dr Bo Andersson, Diabeteskliniken, Södersjukhuset anförde vid en information kring dietassistentutbildningen år 1970 följande:

»Diabetes är en av de få sjukdomar där behandlingen alltid har en dietetisk aspekt. En rätt sammansatt kost är det fundament på vilken all annan behandling byggs

upp. Avlägsnar man fundamentet blir den medikamentella behandlingen ett slag i tomma intet. Diabetes är också en av de få sjukdomar där man ibland kan nöja sig med diet som enda behandlande åtgärd.»

Det är inte bara diabetikerna som behöver dietistens tjänster. Barn med vissa sjukdomar kan inte utnyttja normal kost, blodbrist, benskörhet, fetma och åderförkalkning kan i väsentlig mån förebyggas och hejdas genom en riktig kost. Likaså är dietbehandlingen väsentlig för njurskadade och även för patienter med psykiska störningar.

Svenska Diabetesförbundet hemställer om att dietistutbildningen enligt mönster från kurserna 1969 och 1970 återupptas i avvaktan på de åtgärder som kan komma att vidtagas med anledning av den utredning om utbildningsvägar inom området som pågår.

Svenska Diabetesförbundet

Nancy Eriksson
Ordförande

Diabetiker på Dal

Man säger inte »i Dalsland» utan »på Dal» när man kommer till det här landskapet, sade landsantikvarie Sven-Axel Hallbeck, då han hälsade ett 60-tal resenärer från göteborgsföreningen välkomna till Herrgården i Häverud.

Fader Pluvius — regnguden, alltså — var på sitt mest strålande dvs. strilande humör, när vi startade från Heden i Göteborg en fredagseftermiddag i mitten av september. Vårt humör var det emellertid inget fel på. Man blev snart bekant med varandra i bussen och stämningen steg ju fler mil man körde. På Bohusgården i Uddevalla blev det kaffe och smörgås och man fick tillfälle att sträcka litet på benen. På Herrgården, som ABF bl. a. använder för sina vec-koslutskurser, väntade middagen. Det var sedan dags att sätta sig ner och lyssna till vad Sven-Axel Hallbeck hade att berätta om sitt landskap. Han gav oss en målande beskrivning både historiskt och geografiskt av Dalsland och bland alla fakta lade han in festliga episoder. Med rungande skrattsalvor och handfasta applåder visade vi att hans »föreställning» gått hem.

Nästa dag inleddes med en promenad på akvedukten med sitt unika system av sjö-, järnvägs- och landsvägsleder. Bussen väntade för transport till Skålleruds kyrka, där kyrkoherde Jerbel berättade om sin kyrkas öden från gången till modern tid. Hela eftermiddagen ägnade vi åt besök i Bengtsfors. Vi klev först in i konstnärinnan Olga

Birkfeldts hus för att titta på hennes stensamlingar och beundra de konstverk, som hon tillverkat i olika material. Många gick därifrån åtskilliga kronor fattigare, men ett minne rikare. Vi hann också med ett besök på Gammelgården, som är ett hembygdsmuseum. Här kunde vi studera hur man klätt sig, levat, bott och arbetat förr i tiden.

Sista dagen besökte vi Kanal-museet. Här fick vi en god uppfattning om vad Dalslands kanal på sin tid betytt som transportled för landskapets produkter. I dag är den mest uppskattad av turisterna. Att om sommaren tuffa fram med den lilla kanalbåten är en attraktion.

Programmet var späckat som Ni förstår, men ändå hann vi med att lämna information om förbundet och föreningen. Här var det Elna, vår studieorganisatör, Lars-Ove, vår vice ordförande och jag själv, som svarade för var sin del av kakan. Vi har fått många bevis på att arrangemanget var lyckat och det behövs fler resor av det här slaget för att få medlemmarna intresserade av och aktiverade i föreningens arbete. Många vill komma ut och se nya trakter, men det kostar också en hel del pengar. Kan man hoppas på att avgifterna på Bocksjölägret inte rusar allför kraftigt i höjden nästa år och att inte vattenbrist eller annat lägger hinder i vägen för att använda vår egen anläggning.

Ulf Nilsson

Vintersport för hela familjen

Bocksjö – Nordanede

Under sportlovsveckorna i februari/mars hålls Bocksjölägret och Diabetesgården öppna för diabetiker och deras anhöriga.

Bocksjölägret under tiden 21—29 februari 1976,

Diabetesgården under tiden 28 februari—7 mars 1976.

Gör ett besök vid någon av våra anläggningar. Utmärkt skidterräng och närbelägna skidlifter ger möjlighet till skidåkning i den form som passar just Dig. Vill Du

ej åka skidor finns promenadvägar i lugn miljö.

Boka plats i god tid! Platsbeställning görs till Svenska Diabetesförbundet, Box 6609, 113 84 Stockholm, tel 08/34 09 10, Monica Hulting.

Pris per person (helpension) 55 kronor per dag, för diabetiker 30 kronor. Under 15 år halv avgift.

När Du fått bekräftelse på att plats finns skall anmälningsavgiften 100 kronor per person insättas på Svenska Diabetesförbundets postgiro 90 09 01-0.

Till Svenska Diabetesförbundet
Box 6609, 113 84 Stockholm

Undertecknad beställer härmed plats på

Bocksjölägret under tiden 21/2—29/2 1976

Diabetesgården under tiden 28/2—7/3 1976

(Stryk det ej tillämpliga)

för personer (varav barn under 15 år)

Namn:

Adress:

Postnr/postadr:

Tel bost: /, arb: /

Diabet strösötmedel

Doseras som
vanligt socker

Heistad Diabet är ett beprövat strösötmedel. Det har samma sötningsgrad, och samma volym som vanligt strösocker och det doseras på samma sätt.

Vid matlagning och bakning används Diabet i samma proportioner som kokboken anger för "strösocker" - effekten svarar också mot vanligt socker.

Diabet Strösötmedel innehåller 99,9 % sorbitol, som är en sockeralkohol, beredd av majs, samt 0,1 % natrium sackarin. Kaloriinnehåll ca 375 Kal/100 g. Dagsranson per vuxen bör ej överstiga 40 gram.

Heistad

ledande tillverkare av diabetesprodukter.

MARKNADSFÖRES
AV

 Säljtrion ab
planerad aktiv försäljning

Malmö
040-687 87

Göteborg
031-87 03 20

Stockholm Örebro
08-97 01 55 019-13 04 70

Kurs på Diabetesgården Nordanede

Den 11—12 oktober var det dags igen med kurs på Diabetesgården i Nordanede. Det var 4:e året i rad som Gävleborgs läns Diabetesförening arrangerade kursen.

Inbjudna var Kopparbergs, Västernorrlands och Jämtlands läns diabetesföreningar samt Margit Stridh och undertecknad från förbundet. Förbundsordförande Nancy Eriksson var inbjuden talare. Hans Söderman, Gävle var kursledare.

Kursens tema i år var Förbundets, läns- och lokalföreningarnas verksamhet.

Efter inkvartering och lunch öppnade Hans Söderman kursen med att hälsa alla välkomna och berättade om studiemöjligheter för diabetiker.

Nancy Eriksson berättade om aktuella saker från förbundet och om förbundets verksamhet. Efter en underbar middag, komponerad av de duktiga tjejerna i köket, delades vi upp i grupper och fick 3 kniviga frågor per grupp att diskutera. Kvällen avslutades med kaffe och samkväm. Och sedan var det ett trött gäng som gick och lade sig för att samla nya krafter till söndagens övningar.

Efter ett glatt god morgon och lite stärkande kaffe bar det ut i

naturen på en promenad och som sällskap hade vi ett underbart solsken. Resten av söndagen gick åt till att diskutera och redovisa gruppfrågorna. Det var en lyckad kurs som avslutades med ett varmt tack till kursledaren och en önskan om en ny kurs nästkommande år. Hans Söderman ombads att även då vara kursledare. Väl mött!

Monica Hulting

VARBERG

Varbergs Diabetesförening inbjöd medlemmar och andra intresserade till Diabetesdagen den 28 september i lasarettets samlingsal. Där informerade dietist Eva Davidsson om dietkost för diabetiker. Därefter svarade en panel bestående av dietist Eva Davidsson, dr Lars Ysander (medicin), dr Klas Hapten (ögon), dr Per Swartling (läkarstationen), dr Bertil Oldin (barn) på många frågor från diabetiker och föräldrar till diabetiker. Panelens svar mottogs med tacksamhet av alla. Omkring 200 personer deltog i sammankomsten.

M S

**Bli medlem i
Svenska
Diabetes-
förbundet!**

GÖTEBORG

Vid Göteborgsföreningens höstmöte den 16 oktober tog man upp frågan om bidrag till mjuka kontaktlinser för starropererade diabetiker och styrelsen lovade aktualisera det här problemet, när man uppvaktar Sjukvårdsförvaltningen och Landstinget om ögonsjukvården. Man ville också att vi skulle uppmärksamma förbundet på att få fram bättre injektionsmateriel.

Mötet hölls i Lundby Centrum på Hisingen i Göteborg och hade samlat ett 90-tal personer.

Docent Åke Bruse, Näringsfysiologen, Sahlgrenska Sjukhuset, höll ett mycket intressant och uppskattat föredrag, som han kallat »Främmande ämnen i kosten». Vi fick höra en hel del om vilka farliga saker vi kan få i oss när vi äter och om färgämnen, tillsatser m. m.

»Diabetes i skolan», förbundets nya bildband visades och information lämnades om de nya bestämmelser som numera gäller för handikappersättning och vårdbidrag.

Lars-Ove Samuelson, föreningens vice ordförande, ledde förhandlingarna och berättade bl. a. om föreningens aktiviteter på studie- och motionsidan. Ett par dietkurser liksom en cirkel i ämnet diabetes har kommit i gång och det finns gott underlag för fortsatt studieverksamhet. Motion i olika former bedrivs i Dalheimers hus och i Kärralundsskolan.

Ett lotteri för föreningens verksamhet har nyligen startat. Det kostar mycket pengar att hålla i

gång alla aktiviteterna och därför beslutade höstmötet att årsavgiften också skulle höjas.

Med ett program med så många informativa inslag hade vi kanske räknat med en större anslutning, men med premiär på en ny serie av »Arvingarna» i TV är det som alltid svårt att konkurrera.

UNIL

SKÖVDE

Diabetesföreningen i Skövde har startat en grupp för föräldrar till barn med diabetes. Träffen hölls på OK motorhotell i Skövde.

Ett 20-tal föräldrar från bl. a. Karlsborg, Hjo, Tibro, Vartofta, Falköping, Mariestad och Skövde hade hört kallelsen. Ordföranden i Skövdeföreningen hälsade välkommen och vände sig då särskilt till kvällens gäst, Dr P-O Elfstrand från Barnmedicinska kliniken i Skövde. Han sa vidare att eftersom detta är en för oss alla relativt okänd försöksverksamhet med en speciell grupp inom föreningen vill vi gärna från föreningens sida höra föräldrarnas syn på detta.

Att behov finns för en sådan grupp visade sig vid den livliga diskussion som följde och samtliga var eniga om att minst en träff i kvartalet var att rekommendera och då gärna under medverkan av bl. a. kvällens gäst samt en barnpsykolog, en dietist och en diabetessköterska. En fråga som aktualiserades var en matlagningskurs och 12 st. anmälde sitt intresse, Skövdeföreningen lovade ta kontakt med såväl ABF som en

dietist för att under våren 76 försöka starta en dylik kurs.

Eftersom detta var ett försök var delagarna inte enbart från Skövdeföreningen utan länets övriga föreningar var också representerade. Alla uttryckte också sin glädje och tacksamhet över att Svenska Diabetesförbundet har en fin koloniverksamhet på Bocksjölägre i Karlsborg, liksom för de kurser för vårdnadshavare till diabetesbarn som anordnas på lägre under 1 vecka varje år och som en del av deltagarna haft förmånen att få vara med på.

Ett önskemål var också att bättre information borde ges till lärarpersonal i länets skolor, lämpligast är kanske att vid någon studiedag för t. ex. biologilärare genom länsföreningens försorg visa filmen »Diabetes och skolan», Dr Elfstrand är villig medverka vid denna information. Dr Elfstrand önskade också höra om den information som ges bl. a. om barnmedicin är väl avvägd eller om den är för liten eller för stor. Ett önskemål är att det testmaterial man nu får köpa för självtest skulle bli avgiftsfritt genom landstingets försorg. Dr Elfstrand framhöll hur mycket som egentligen sparas av landstinget genom att självtest görs hemma och sedan vid läkarbesök överlämnas, därigenom slipper man kalla en patient så ofta som annars är nödvändigt.

Deltagarna framförde sitt tack till såväl Skövdeföreningen som dr Elfstrand för det lyckade initiativ som tagis, sammankomsten avslutades med en kopp kaffe.

H G

KOPPARBERGS LÄN

Diabetesdagen 28.9.75 hölls i Kopparbergs Läns Diabetesförenings regi i Hedemora. Ordföranden i Södra Dalarnas Diabetesförening, Gunilla Skoglund, öppnade sammankomsten, varefter en del av Jularbo Gille inledde med musik till kaffet. Förbundsordföranden Nancy Eriksson fick ordet och talade över ämnet »Svenska Diabetesförbundets verksamhet». Hon berättade bla att förbundet trycker hårt på att läkare och lekmän skall gå hand i hand när det gäller information. Den medicinska och sociala utvecklingen måste gå hand i hand. I detta sammanhang nämndes de symposier som har hållits och som skall hållas om diabetes. Förbundets vidareutbildning av sjuksköterskor inom diabetesvården är mycket uppmärksammas från landstingshåll. Diabetesdagarna skall ha olika teman för varje år. I föl uppvaktades landstingen angående fotvårdsspecialister, och i år trycks det hårt på ögonsjukvården.

Det har producerats ett bildband om diabetes i skolan, vilket skall visas för alla intresserade via länsföreningarnas försorg. Vidare måste man öka informationen till nyblivna diabetesbarn och deras föräldrar. Det blir fler och fler av den kategorin, och det innebär en stor påfrestning när barn, speciellt i puberteten, drabbas av den osynliga sjukdomen diabetes. På dietistsidan, där Sverige ligger långt efter andra länder, arbetar man vidare på att få en utbildning igångsatt.

Efter Nancy Erikssons anföran-

de gavs tillfälle att ställa frågor. Anne-Marie Lindström från Vikmanshyttan förgyllde tillvaron med visor och sånger till eget gitarrackompanjemang. Dansmusiken avslutade den trevliga samvaron, och medlemmarna trådde villigt dansen.

L T

SKARABORG

Diabetesföreningarna i R-län hade under veckoslutet 11—12 okt. på Bocksjölägret en kurs i »Föreningsteknik» under medverkan av ABF. Kursledare var Stig Tångberg från Norrköping.

Kursen var mycket väl upplagd och ett drygt 30-tal medverkande från föreningarna i Skövde, Falköping, Lidköping och Mariestad fick på ett trevligt och medryckande sätt kunskap i en föreningsarbete och i mötesteknik.

Ett önskemål från samtliga var att dylika kurser skulle anordnas av Svenska Diabetesförbundet för samtliga diabetesföreningar i landet, eftersom säkert många har problem med att få styrelseposter besatta, men efter en sådan här kurs vaknar ofta intresset för föreningsarbetet.

Lördagskvällen ägnades åt en stunds trivsam samvaro med dans till de kända »Frökindspojkar» från Falköping. Samtliga uttryckte sin stora belåtenhet med arrangemanget och den mycket populära kursledaren avtackades av länsföreningens ordf. Alf Sjöberg, Lidköping, som också överlämnade en av Sven Trätälja förfärdigad »Tivedsgubbe» i trä.

H G

BLEKINGE LÄN

I ett strålande vackert höstväder hade Blekinge Diabetesförening söndagen den 12 oktober sitt möte på Ronneby Brunn. Ca 60 medlemmar hade mött upp. När ordföranden hälsade oss välkomna riktade han ett extra välkommen till mötets föredragshållare som var Tandhygienistförbundets ordförande Inger Kindblad.

I samband med mötesförhandlingarna framgick att föreningen fått 40 nya medlemmar. Blekinge Diabetesförening har nu ca 450 medlemmar.

Ordförande Yngve Stranke informerade att fotvårdsspecialisttjänsterna på Karlskrona lasarett åter är tillsatta, till stor glädje för diabetikerna i Karlskronaområdet.

I Karlskrona har föreningen i samarbete med ABF startat en studiecirkel i ämnet Diabetes. Studieledare är föreningens ordförande Yngve Stranke och kursmaterial är Brevskolans bok »Diabetes».

En liknande kurs kommer i höst att starta även i Karlshamn och kursledare blir fru Margareta Andersson.

Som avslutning på mötet hade tandhygienist Inger Kindblad inbjudits för att tala över ämnet »munhygien och tandköttssjukdomar». Informationen var lärorik och vi fick många fina tips om hjälpmedel som finns i den förebyggande vården mot tandköttssjukdomar.

Ordföranden tackade för informationen och överlämnade en handgjord kanna full med blommor till Inger Kindblad och förklarade mötet avslutat.

G S

Forts. från sidan 3

i den gamla skolan. Det behövs ett kylrum. Hittills har Stina ibland fått kyla ner mjölken i frysen i köket. Men där skall hon ju ha sina långa hembakade limpor och de svarta och röda vinbären, som hon plockat ner från trädgården i somras. Så nu blir det kylrum.

Det luktade målning i trappan. Vem målar? Jo, förutom målningen av annexbyggnaden som utfördes genom Lionklubbarna i Ånge, Stöde och Torp, är det Håkan från Järna som målar. Han som var den första som fick en transplanterad bukspottkörtel. Körteln stöttes bort igen. Håkan har haft många sjukdagar. Men när han kommer upp till Stina, klarar han sig med sin gamla bukspottkörtel, ibland utan insulin några dar. Är Stina en trollgum-

ma? Eller verkar den egna naturens helande krafter bättre, när barrdoften står kring stugan och gäddorna snitslar banor i sjö-vassen?

Jag träffade ett par föräldrar till tonåringar med diabetes. En »Vallbo-vecka» i Gällivare, som Börje Larsson ordnat i somras, hade gjort dem fria från sin deppighet. Självmedvetandet hade växt. Veckan var för övrigt späckad till bristningen, alla fick gå ner till lasarettet och undersökas av en doktor, alla fick träffa en tandläkare plus all motion. Ca 50 personer. Hur kunde sjuksköterskan och dietisten klara allt och dessutom informera genom blädderblock och föredrag?

En ung förtjusande fru kom fram på en träff. Hon hade ringt socialstyrelsen i Stockholm och frågat, om en *diabetiker får bli*

KUNGSBACKA

Trots att vädergudarna var på sitt allra sämsta humör, genomförde Kungsbacka-sektionen av Diabetisföreningen i Göteborg med omnejd lördagen den 4 oktober en bussresa med hemlig destination. Ett 30-tal diabetiker och anhöriga hade mött upp och det gissades friskt och djärvt på olika resmål. Färden gick norrut via Göteborg över till Tjörn och Orust. På El-lösgården var det stora lunchbordet dukat och resenärerna lät sig väl smaka. Man fortsatte sedan till Flatö och Malö, där den från Taube-visan välkända handelsman Flinks bod fick besök. Efter en kort färjetur var man så åter på

fastlandet och på Bohusgården i Uddevalla blev det eftermiddagskaffe.

Under färden fick deltagarna information om en matlagningskurs för diabetiker, som inom kort börjar i Kungsbacka. Ett lotteri för sektionens verksamhet kommer också i gång senare i höst. Det framfördes önskemål om fler möten inom sektionen och det tipset kommer givetvis kommittén att ta taga med i den fortsatta planeringen.

När färden närmade sig sitt slut började solen åter lysa och då föreföll alla deltagarna nöjda med sin heldagstur.

UNIL

adoptivförälder. Ännu har vi aldrig nekat en diabetiker att bli förälder, var svaret. Detta svar gavs, sedan vår tidning påtalat frågan och jag skrivit i socialstyrelsens egen tidning. Detta bör alla notera och inte tro baranvårdsnämnderna, när de kanske snäser av en diabetikerfamilj, som vill ha barn.

I år har också *Bocksjö* utökat med en paviljong. En flott byggnad billigt förvärvat av Skånska Cementgjuteriet. Under alla år i *Bocksjö* har Holger och Asta som förestår kolonin nöjt sig med att ligga i ett litet barackrum med vänings-sängar. Dom är ändå ganska fullväxta båda två. Nu måste de med tack för att de avstått, när vi inte hade något annat att bjuda, få en tillbyggnad eller något annat. Och så kanske det äntligen blir linoleummattor i alla rummen. De som skall städa de slitna trägolven på *Bocksjö* har fått nog av detta, har jag hört. Så måste vi försöka att hänga med.

Jag fick ett brev från en synskadad diabetiker om något, som jag inte trodde förekom längre, nämligen att diabetespatienter vid röntgenundersökningar och andra undersökningar, där man skall vara fastande, får vänta så länge utan hänsyn till att de måste ha sin mat. Hon berättar, att hon och tre andra på samma sal nyligen kollapsade och måste få intravenöst och syrgas. Då tyckte hon, att måttet var rågat och bad förbundet att skicka ut ett cirkulär till sjukhusen om att så får man inte göra. Ack, ack, ack! Ett sånt cirkulär skulle gå i papperskorgen bums och man skulle ha många

försmädliga ord om förbundet. »Tror förbundet att dom begriper sig på medicinska frågor?» Men vi skall ändå göra allt vad vi kan för att förhindra sådana misstag. Är det helt omöjligt att alltid låta en diabetiker på en morgonundersökning gå först?

En annan ringer mej och talar om, att han varit synskadad så länge, att han började lära sig blindskrift, men så reste han till *THX-mannen*, och nu ser han att läsa något. Jag vill bara säga, att vi har i förbundsledningen en flicka, som också redan fått vit käpp och lärde blindskrift. Hon ser nu att skriva och läsa och jobbar som journalist. Utan *THX*.

Vi förstår inte förloppet hos olika patienter. Men hela vår kraft kommer att för nästa verksamhetsår läggas på information och studium av ögonvården. Från olika landsting har jag fått beskedet, att det som man var inne på i vissa landsting, nämligen att skjuta diabetikerna åt sidan i den brist på ögonläkare, som nu finns, inte har vunnit gillande, utan *landstingens ledning erbjuder diabetikerna samma chanser* som andra och ibland förtur till ögonvård.

Socialstyrelsen har mött våra skrivelser med en ny genomgång av resurserna för ögonsjukvården, och förbundet och dess läkarråd har den nya utredningen *Ögonvården* för yttrande just nu.

Den stora familjen måste hålla samman, och vi önskar varandra en god helg.

Nancy Eriksson

En är ny:

Strö-Sacketter.

Välkommen nyhet på fil, gröt, bär och flingor, till saftning, syltning och annat som kräver sötning. Base-rad på mannitol och sackarin.

AB Sunco

INSULIN *Vitrum*

Diabetes måste behandlas individuellt, med prövning från fall till fall. Ett av problemen är att välja rätt insulin-sort. Vitrums insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall. Den omfattar för närvarande

Insulin 40 IE

Insulin 80 IE

Insulin NUSO 40 IE

Deras effekt inträder inom 1 timme, är maximal 2—3 timmar och avklingar efter 6—8 timmar.

Insulin Special 40 IE

Detta insulin är också snabbverkande. Det är specialrenat och avsett för särskilt insulinkänsliga patienter.

NPH-Insulin 40 IE

Dess effekt inträder inom 1—2 timmar, är maximal 10—12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar. NPH-insulin kan blandas i sprutan med vanligt snabbverkande insulin.

Zink-protamin-insulin 40 IE

Effekten inträder efter 4—6 timmar, är maximal 16—24 timmar och avklingar efter 34—36 timmar.

Vitrum började tillverka insulin redan 1929 och firmans produktion har allt sedan dess varit inriktad på att kunna täcka landets behov. Preparatens kvalitet har hela tiden anpassats till den vetenskapliga utvecklingen. Samtliga preparat är beredda av rent kristalliniskt insulin framställt i Vitrums moderna fabrik enligt nya metoder.

Vitrum STOCKHOLM

